

Jaarverslag Lichtjesroute 2018

Gemaakt door Philip van Gils, bestuurslid Stichting Lichtjesroute

Algemene opmerkingen

2018 was voor de Lichtjesroute een jaar van uitersten, zo werd door de voorzitter geconstateerd tijdens de jaarlijkse evaluatievergadering. Deze uitersten waren helaas niet positief.

Er zijn in totaal ongeveer 170.000 bezoekers gekomen om de route te bekijken in 2018. Door de werkzaamheden in zowel de binnenstad als bij de binnenring van de stad (denk daarbij onder andere aan de kruising Montgomerylaan-Pastoriestraat), en het slechte weer tijdens de normaliter drukst bezochte avond van de fietsroute, is het aantal bezoekers duidelijk afgenomen.

Triest is dat er drie vrijwilligers zijn overleden in 2018: Joop de Jong, Mientje Lieberwirth en Mieke Buddemeijer. Ook is er tijdens de opbouw een arbeidsongeval gebeurd, waar Marcel Engels het slachtoffer van was.

De opbouw ging minder moeizaam dan in 2017. Problematisch is de keuze van de te gebruiken omleidingsroutes, die kort van tevoren nog kan wijzigen (in overleg met de gemeente). De afbouw ging weer zeer voorspoedig. Dat was mede te danken aan de inzet van de vaste kern vrijwilligers hoofdroute, en omdat zowel de in 2014 aangeschafte hoogwerker als de oude, opgelapte kraan het grootste gedeelte van de opbouw en afbouw gebruikt konden worden.

De route

De route van de Lichtjesroute is in 2018 doorsneden door vele werkzaamheden in Eindhoven. Behalve dat dit met name problemen geeft bij de route per auto, zijn er ook donkere plekken en omleidingen in de route voor fietsers. De Vestdijk is een bouwput en zal dit nog wel even blijven. Een definitief besluit over toekomstige doorgang is nog niet genomen. Bij de Pastoriestraat/ Montgomerylaan wordt een tunnel gebouwd en het gebouw van de Lichtjesroute op de Pastorie was niet altijd goed bereikbaar.

De Zwaanstraat is en blijft dicht. Hierover zijn mails uit de buurt daar ontvangen, maar dit is geen route meer. Door werkzaamheden en door het afsluiten van de Vestdijk, is het moeilijk gebleken om met de auto de Lichtjesroute in één keer te rijden.

De Vestdijk is al vanaf 2017 afgesloten voor het autoverkeer, na een politieke beslissing hiertoe. Een uitzondering voor de Lichtjesroute werd niet gemaakt. De omleiding ging ver rond het centrum en zorgde ervoor dat veel mensen om de stad heen gingen rijden via de rondweg, gevolg kleine opstoppingen op ongebruikelijke plaatsen.

De werkzaamheden in het noorden van Eindhoven zorgden ervoor dat de Montgomerylaan niet geheel bereikbaar en verlicht is.

De Lichtjesroute – algemene beschrijving

De Lichtjesroute is een ongeveer 16 kilometer lange, met behulp van ornamenten verlichte, bevrijdingsroute door Eindhoven. De Lichtjesroute is ontstaan om de route van de geallieerde bevrijders van Eindhoven in de Tweede Wereldoorlog te tonen en hen daarmee te eren en is gekoppeld aan de herdenkingen van 18September. Niet voor niets wordt de Lichtjesroute symbolisch aangestoken tijdens de festiviteiten op het Stadhuisplein op 18September. De Lichtjesroute is een typisch Eindhovens evenement, met sinds de ombouw vooral Ledverlichting.

De Lichtjesroute wil de bezoekers een leuke avond bezorgen.

De Lichtjesroute = vrijwilligers

De Lichtjesroute wordt gedragen door vrijwilligers (ongeveer 65 in 2018, waarvan ongeveer de helft aan de hoofdroute werkt en de rest in de wijken). Deze vrijwilligers richten zich op de hoofdroute en/ of op de wijken die de route aan doet. Er is een beschreven Vrijwilligersbeleid. De penningmeester vult de vrijwilligerslijst steeds aan.

Voor de vrijwilligers staat voorop het plezier in het bedenken, maken en plaatsen van de ornamenten. In 2014 is meegewerkt aan een tijdelijk project in de Franse zusterstad van Eindhoven Bayeux, waarbij een groot ornament op verzoek van het gemeentebestuur daar is blijven staan. In 2015 is hiervan een grotere versie van gemaakt voor Eindhoven. 2016 was de Draak "Veronique" één van de vele nieuwe projecten en ornamenten. In 2017 zijn weinig nieuwe ornamenten gemaakt, door de onduidelijkheid met de route.

Om onze vrijwilligers te bedanken is er een jaarlijkse barbecue en een kerstborrel. Ook worden er speldjes aan de vrijwilligers uitgereikt, waarbij ook mee speelt het aantal jaar waarin je actief bent geweest als vrijwilliger. Dit gaat in samenwerking met Stichting 18 September. Ook dit jaar is weer een aantal vrijwilligers gedecoreerd.

Dagelijkse leiding Lichtjesroute: de coördinatoren

De Lichtjesroute wordt dagelijks geleid door de coördinatoren. In 2018 zijn er drie coördinatoren:

- Tits Bongers;
- Henk Engels;
- Noud Jonkers.

Zij hebben de algemene leiding. Het zijn vrijwilligers.

Bestuur Stichting Lichtjesroute

Het bestuur van de Stichting Lichtjesroute zorgt voor organisatorische zaken als de overleggen, de financiën en de vergunningen. Het bestuur bestaat alleen maar uit vrijwilligers.

Uitgebreid samengewerkt wordt met Stichting 18September. Zo zit de voorzitter van Stichting Lichtjesroute standaard in het bestuur van de Stichting 18September om alles goed af te kunnen stemmen.

Het bestuur van Stichting Lichtjesroute heeft de volgende samenstelling per 31 december 2018:

- Ivo Baijens: voorzitter;
- Peter Kemp: penningmeester en vice-voorzitter;
- Agnes Ketelaars, secretaris;
- Philip van Gils, bestuurslid;
- Suzanne van de Bergh, bestuurslid.

Locatie Lichtjesroute

De vrijwilligers van de Lichtjesroute werken vanuit het gebouw van de Lichtjesroute aan de Pastoriestraat, een oude school. Dit gebouw wordt om niet gehuurd van de gemeente. Daar wordt het hele jaar aan het onderhoud van de ornamenten gewerkt. Het gebouw bestaat uit een werkplaats, een vergaderruimte en zes opslagruimten. Daarnaast staan apart op het terrein een laswerkplaats en opslagcontainers.

Er is sprake van dat de Pastoriestraat gaat verdwijnen. In overleg met de gemeente wordt gekeken naar mogelijk nieuwe locaties. In 2018 heeft dit nog niet geleid tot een nieuwe hoofdlocatie voor de Lichtjesroute.

Veiligheid

Veiligheid is van groot belang voor zowel de vrijwilligers als voor bezoekers van de Lichtjesroute.

In en rond het gebouw van de Lichtjesroute wordt gewerkt met behulp van ARBO richtlijnen. Daarnaast is er een uitgebreid veiligheidssysteem, met o.a. camerabeveiliging. Ook hebben de vrijwilligers een veiligheidscursus gekregen en wordt deze cursus herhaald.

In het gebouw van de Lichtjesroute is een AED aanwezig en een aantal mensen weet hoe deze te bedienen.

Voor het werken buiten het gebouw hebben een aantal vrijwilligers een cursus verkeersregelaar bij de politie gevolgd. Een deel van deze verkeersregelaars is ook ingezet bij de route van het defilé op 18 September zelf. Dit werkte weer prima.

Inzake veiligheid is er regulier overleg met de gemeente en met partijen waarmee samengewerkt wordt, zoals de energiebedrijven.

In 2016 is een brandveiligheidskursus gevolgd door de vrijwilligers, onder professionele begeleiding en gecoördineerd door Noud Jonkers.

In 2016 is gestart met werkzaamheden aan het dak. De asbesthoudende materialen zijn verwijderd door een professioneel bedrijf en deze werkzaamheden zijn in 2017 afgerond. De gebruikte containers worden altijd goed afgesloten om diefstal en vandalisme tegen te gaan.

Dit alles heeft niet kunnen voorkomen dat bij een arbeidsongeval in 2018 bij de opbouw een vrijwilliger gewond is geraakt.

De werkzaamheden

Gedurende het hele jaar wordt in het gebouw aan de Pastoriestraat door de vrijwilligers gewerkt. Voorafgaand aan de start van de Lichtjesroute op 18 September wordt de route opgebouwd en worden de ornamenten geplaatst in een vooraf door de coördinatoren en andere vrijwilligers bepaalde volgorde.

Op 18 September gaat de verlichting van de Lichtjesroute aan. Gedurende de Lichtjesroute, die duurt tot en met de zondag in oktober waarin de Marathon plaatsvindt, is een piketdienst om problemen snel te kunnen verhelpen. Ook zijn de stopplaatsen met containers tijdens de Lichtjesroute bemand.

Er waren diverse nieuwe projecten in 2018. Joop's Carroussel, ter ere en herinnering van de in 2018 overleden vrijwilliger en ontwerper Joop de Jong, in de Vijver; en de Lichttoren in het Witte Dorp. Voor beide projecten zijn veel complimenten gegeven.

De vergunningen

In overleg met de afdeling vergunningen van de gemeente Eindhoven zijn de vereiste vergunningen aangevraagd en verkregen, via een goedgekeurde aanvraag evenementenvergunning.

Naast de evenementenvergunning zijn er voor de gebruikte voertuigen parkeeronthefingen verleend.

Containers

De gebruikte containers in 2018 stonden op de volgende plaatsen buiten het Lichtjesroutegebouw:

- één op het Hendrik de Keijzerplein tegenover de Vijver aan de rechterzijde van de weg;
- een tweede links naast de speeltuin VOJ halverwege op de Hendrik de Keijzerlaan;

De containers zijn 6 meter lang en 2,5 meter breed, met een hoogte van 2,40 meter.

De containers staan gedurende het jaar op het terrein van het Lichtjesroutegebouw op de Pastoriestraat, tot het moment dat ze nodig zijn voor de opbouw en de Lichtjesroute zelf.

De containers worden gebruikt als materiaalopslag en tijdens de duur van de route zijn ze tevens in gebruik als stopplaatsen en verzamelpunt voor vrijwilligers.

Sponsoring

De Lichtjesroute kan bestaan met hulp van de Lichtjesroute subsidies van Eindhoven365 en door de inkomsten uit sponsoring. Er zijn verschillende sponsormogelijkheden voor sponsoring in natura. Ook zijn er donaties mogelijk. In 2013 heeft de Lichtjesroute een ANBI status verkregen voor culturele instellingen en deze zal ook voor de jaren daarna geldig zijn. De hoogwerker is verkregen met steun van de Vrienden van de Lichtjesroute.

De fietsroute

De fietsavond had de natste uitvoering in jaren. Helaas was het daardoor heel rustig. De muziekgezelschappen speelden voor weinig bezoekers. De gekomen bands willen wel weer komen spelen het komende jaar. Hier zal een selectie uit gemaakt gaan worden.

De audiotour

Voor de bezoekers is er een audiotour in het Nederlands en in het Engels, gemaakt door vrijwilligers in samenwerking met Brainport Development, de Internationale School voor de vertalingen, Forefront International voor de stem en Studio040 voor de opnames.

Social Media

De Lichtjesroute is te vinden via onze eigen website www.lichtjesroute.org
Deze website wordt bijgehouden door vrijwilligers. Deze is in 2016 geheel vernieuwd.
Ook zijn we zichtbaar op Twitter @Lichtjesroute en zit de Lichtjesroute op Facebook.

Evenementenplatform

De Stichting Lichtjesroute is actief lid van het Evenementen Platform Eindhoven (EPE) en blijft zo op de hoogte en kan inspelen op veranderingen in beleid betreffende Eindhovense culturele instellingen.

Prijzen

De Lichtjesroute heeft een aantal prijzen gekregen. Deze zijn zichtbaar in onze prijzenkast in het gebouw van de Lichtjesroute.

In 2014 is de Lichtjesroute gekozen als Immaterieel Cultureel Erfgoed.

In 2010 is de Lichtjesroute gekozen als op één na mooiste vrijwilligersevenement van Nederland bij de Nationale Evenementenprijzen.

Ook is de Lichtjesroute gekozen als International Program, zeer geschikt voor buitenlandse bezoekers.